Statement kunstkenners adviescommissie kunstwerk Oostpoort

De kunstcommissie onderschrijft de vraag van winkeliers en bewoners die gezamenlijk het initiatief namen voor een kunstwerk dat de zichtbaarheid van Oostpoort dient te vergroten. Momenteel is de vindbaarheid van het winkelcentrum en andere aanwezige functies binnen dit gebied onvoldoende (duidelijk) vanaf de doorgaande Linnaeusstraat. Ook werd er door de initiatiefnemers gesteld dat de buurt een icoon mistte. Het kunstwerk Oostportaal, voorgesteld en ontwikkeld door Krijn de Koning, gaat in op het gestelde vraagstuk en weet zowel een markant beeld voor de buurt te creëren als een monumentaal kunstwerk van hoge kwaliteit.

Oostportaal bestaat uit twee afzonderlijke, maar aan elkaar verwante kunstwerken. Beiden zijn opgebouwd uit gekleurde, rechthoekige poorten van verschillende hoogtes en hebben een architectonisch, paviljoenachtig karakter. Net als een twee-eiige tweeling lijken ze op elkaar, maar hebben ze elk ook een eigen identiteit. Gepositioneerd op twee pleinen aan weerszijden van de Linnaeusstraat – één op het 'oude' pleintje bij de Pretoriusstraat en één op het 'nieuwe' binnenplein van Oostpoort – markeren de sculpturen de scheidslijn tussen de twee gebieden en creëren ze tegelijk een visuele verbinding tussen beide. De vernuftige sculpturale geste in tweevoud bewerkstelligt een aandacht vangend beeld aan de straatkant dat verwijst naar zijn tweelingbroer, die in een meer besloten omgeving zijn plaats heeft gevonden.

Het ensemble van Krijn de Koning is zorgvuldig afgestemd op de omgeving, zowel in de keuze voor vorm, kleur, hoogte en breedte. Het rijke kleurpalet van de poorten, waarbij elk zijvlak een andere kleur heeft, is gebaseerd op de kleuren van de architectuur in de omgeving. De eenvoudige geometrische vormen creëren samen een speelse complexiteit, die ervoor zorgt dat vanuit elk standpunt een nieuw silhouet ontstaat. Dit maakt de werken bewegelijk in hun stilstand: de kleur- en vormcombinaties veranderen bij elke beweging van de toeschouwer. De kunstwerken zijn geen traditioneel standbeeld of monument (waarvan we er al zoveel hebben in de stad), maar echt onderdeel van en vormend voor de openbare ruimte.

Ook de mate van open- en geslotenheid van de poorten is in overeenstemming met de gebruiksfuncties van de twee pleinen. Enerzijds bieden de verticale volumes de mogelijkheid tot doorgang, anderzijds zijn de horizontale volumes ook een uitnodiging tot verblijven. Doordat de poorten een transparant karakter hebben en voorbijgangers worden aangemoedigd er doorheen te lopen, zijn de sculpturen niet massief of een sta-in-de-weg. De werken zijn iets teruggebracht in maat en schaal ten opzichte van het voorlopig ontwerp – zoals verzocht door de gemeente – maar behouden het benodigde formaat om ook daadwerkelijk als markeringspunt te kunnen fungeren. De keus voor de hoogte werkt goed tussen de bestaande bebouwing. Geadviseerd wordt niet verder te verkleinen omdat het werk dan te veel wegvalt in de omgeving.

De commissie is van mening dat de opdracht in beginsel zeer complex was, doordat van het kunstwerk tevens werd verwacht dat het vele verschillende infrastructurele problemen in de omgeving zou kunnen oplossen. Het voorstel van Krijn de Koning is een duidelijke autonome geste geworden die de vraag naar een iconisch beeld voor de buurt passend beantwoordt. De Koning heeft een indrukwekkend oeuvre opgebouwd van kunstwerken in de openbare ruimte, ook internationaal, maar niet eerder realiseerde hij een werk in zijn eigen woonplaats Amsterdam. Het voorgestelde kunstwerk draagt de duidelijke signatuur van de kunstenaar en vormt, door de complexiteit van de opdracht, tevens een uitdagende nieuwe stap in zijn oeuvre.

Oostportaal van Krijn de Koning is een markant en verbindend kunstwerk dat kan fungeren als een sculpturaal visitekaartje voor de buurt en winkelcentrum Oostpoort.

[redacted]
kunstkenners uit de adviescommissie kunstproject Oostpoort